

Pavane Lachrime met den Bas

uit: Nederlandtsche gedenck-clanck, Amsterdam 1626, naar John Dowland (1562-1622)

Adriaen Valerius (Middelburg ca 1575-Veere 1625)

Soprano Recorder

Treble Recorder

Myn Zie-le treur'! en doet u klach -

Myn Zie - le treur'!

ten! Wend' u ge- dach - - ten, Om o - ver luyd,, Te

en doet u klach - ten! Wend' u ge - dach - ten, Om o - ver

schrey - en uyt,, Met smert,, U droe - - - - - vig hert!

(8) luyd,, Te schrey - en uyt,, Met smert,, U droe - vig hert!

O God - de - lo - - - - - se mensch! Hebt

O God - de - lo - - - - - se mensch! Hebt ghy

ghy nu al u wensch? Als wan - neer,, Ghy u Heer,,

nu al u wensch? Als wan - neer,, Als wan - neer,, Ghy u

13⁸

Dus helpt voort,, End' so schan - dig hebt ver -
Heer,, Dus helpt voort,, End'
moort? Die naer Go-des wa-re Wet Tot een Ko-ning was ge - set?
so ver- moort? Die naer Gods Wet,, Tot Ko-ning was ge - set?

17⁸

Siet eens wat ghy_ hebt be-dre - ven,, Ghy moogt wel be -
Siet wat ghy hebt be - dre - ven! Ghy moogt wel be -

20⁸

ven. Boo - se, loo - se, snoo - de
ven. Boo - se, loo - se, snoo - de

23⁸

siel! Wat raet nu met u ar - me siel?
siel! Wat raet nu met u ar - me siel?

Original clefs: G2, F3. In this recorder (or soprano + alto voice) arrangement the upper part has been transposed up an octave; the bass part has been put up one octave in proportion to the superius, except in the indicated part of measures 4-6. The slurs are original.

Facsimile in the Digital Library of Dutch Literature,

http://www.dbnl.org/tekst/vale001nede01_01/downloads.php, pg 301/400 - 210.

Valerius' *Nederlandtsche gedenck clanck* is een geschiedverhaal van de opstand van de Nederlanden tegen de Spaanse koning, die door erfopvolging tevens de wettige heer der Nederlanden was.

Valerius voegde op toepasselijke plaatsen toepasselijke liederen in, waarbij hij gebruik maakte van bestaande melodieën, die hij soms arrangeerde voor luit of cister (een soort gitaar, veelvuldig afgebeeld op 17-de eeuwse schilderijen), of, in twee gevallen, van een gezongen baslijn voorzag.

Valerius maakte bij de beroemde melodie van John Dowland's *Pavane Lacrimae* van een nieuwe tekst, die protesteerde tegen de moord op de in godsdienstige zaken ruimdenkende, maar wettige Franse koning Hendrik IV ("Henri Quatre", "Paris vaut bien une messe") door een fanatieke monnik in 1610. Vroom beklaagt hij ook de ziel van de moordenaar. In onze ogen bevat de tekst een dubbele moraal. De woorden passen goed bij de muziek, maar het is geen grote literatuur. De melodie was wel populair en is o.m. bewerkt door Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621).

The *Nederlandtsche gedenck clanck* (Commemorative sound of the Netherlands) by Adriaen Valerius is a history of the rebellion of the Netherlands against the legitimate Lord of the Netherlands, by inheritance the king of Spain.

Valerius inserted militant and commemorative songs in relevant places. He used existing and well known melodies, but provided a number of them with his own accompaniment for lute or cittern, and in two cases with a bass line to be sung.

Valerius made a text on the famous melody by John Dowland as a protest song against the murder of the legitimate king of France Henry IV ("Henri Quatre") by a fanatic monk in 1610. Henry was liberal in religious matters ("Paris vaut bien une messe"). Valerius also piously laments the soul of the murderer. Some double morality is obvious!

The words fit the music well, but do not make high literature. The melody was popular in Holland, and has been used by Jan Pieterszoon Sweelinck (1562-1621) among others.

Translation:

Let my soul mourn! and make complaints! Bear in mind
to cry loudly,
with grief, your sad heart!

Oh godless man! Do you now get your desire?
when you send your lord to kingdom come, and outrageously killed him?
Him who by God's law was King.

Look what you did, you may tremble,
evil, wily, wicked villain! Where does your poor soul end up?